

Andreas Daniel Habichhorst

Andr. Daniel Habichhorst, S. Th. D. eiusdemque P. P. & Consiliarius Duc. Mekelb. Consistorialis, Collegique Proff. Ducalium nec non FCtis Theolog. in Universitate Rostoch. Senior & h. t. Decanus Publico hoc Programmate Magnificum Universitatis Rectorem ... ad Benevole audiendam ... Disputationem Inauguralem, Quam ... Dn. M. Joachim[us] Lindeman[n] ... De Sanctorum Cum Christo Redivivorum Resurrectione, Ad d. IX. April. M.DC.XCV. ... studio invitat

Rostochi[ij]: Weplingius, 1695

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn740914391>

Druck Freier Zugang

RU theol. 9. April 1695

Habichhorst, Andreas / e

~~Lindemann, Joach.~~

Programm *XXIX. 20*
**ANDR. DANIEL
HABICHHORST,**

S. Th. D. ejusdemque P. P. & Consiliarius Duc.
Mekelb. Consistorialis, Collegiique Proff. Ducalium nec non
FCtis Theolog. in Universitate Rostoch, Senior & h. t.

DECANUS 262

**PUBLICO HOC PROGRAMMATE
MAGNIFICUM Universitatis RECTOREM**

& utriusq; Reip. Proceres omnesq; Cives Academicos, ut & alios
S. literarum Fautores, suis quosque titulis conspicuos,

AD

Benevolè audiendam publicèq; frequentia & celebritate attollendam
DISPUTATIONEM INAUGURALEM,

QVAM

UIR. ADM. REVERENDUS ET AMPLISSIMUS,

DN. M. JOACHIM Lindemann/

Metaphysices Physicesq; hinc P. P. & p. t. FCtis Phil. Decanus,
nec non Ecclesiæ ad summum ap. nos Templum Archidiaconus
meritissimus, jamq; S. Theol. Candidatus dignissimus,

Pro obtinendis ritè honoribus & privilegiis DOCTORALIBUS;

Ex MATTH. XXVII. v. 52. 53.

DE

**SANCTORUM CUM CHRISTO
REDIVIVORUM RESURRECTIONE,**

Ad d. IX. April. M. DC. XCV. horis pro- & postmerid. in AUD. MAJORI,
ad ~~conferentiam~~ Academicam D. V. proponet,

Suo suæq; FCtis nomine, quo par est, studio invitat.

RostochI, Typis JOH. WEPPLINGII, Universi Typogr.

ppressa fermè DOMINI
Et Servatoris nostri, JESU Na-
zareni gloria in passione Et mor-
te sua videbatur, dum à Primoe-
ribus Jhudeorum is rejectus,
Barnaba latroni postpositus, at-
que ut sceleratissimus, in loco ma-
lesicis ex merito puniendis desti-
nato, crucifixus, habitusque pro-
tali fuerat, qui à DEO percussus ac vulneratus suo ex
merito ac delicto esset, juxta Jsaï, 53. 4. Ab ista verò
passionis Et malefici ignominia vindicandus ipse, tum per
miracula mortem ejus comitantia, tum per ipsam præ-
cipuè resurrectionem, Filius DEI demonstratus sive decla-
ratus est, prout ipse Apostolus ad Rom. 1. 4. loqui amat,
vel uti in fonte dicitur, ὁπιθεῖς, quod Chrysoströmus exponit
δαχθεῖς, κεθεῖς, ὁμολογηθεῖς h. e. ostensus, judicatus, confessus.
Quamvis autem per resurrectionem (per quam, velex qua
Christus est declaratus vel ostensus DEI filius) non cum
Origene & Ambrosio illam solam intelligamus resurrectio-
nem, qua multi ex sanctis cum Christo resurgente resur-
r exerunt.

rexerunt, Matth. XXV. 52. 53. pro qua ceteroqui nonnullorum sententia locum ad Rom. I. 4. ita depravant, ut distinctionem textus immutent, vocemque ^{ἐκ νεκρῶν} i. e. mortuorum, cum proximè sequentibus, Jesu Christo, Domino nostro, conjungant, hoc sensu: ostenso Dei filio ex resurrectione mortuorum illorum, qui sunt Jesu Christi, Domini nostri s. cum Christo dormiunt, ceu dicuntur I. Cor. XV. 18. siquidem ipsius fontis inspectio longe aliud suadet. Et licet ibi dicatur: declaratus ἐκ νεκρῶν, ^{ἐκ νεκρῶν} i. e. ex resurrectione mortuorum, non vero ex resurrectione è mortuis; nihil tamen id depravatores juvat, cum euphonia tantum gratià postèrius EX omiserit Paulus, qui ceteroqui bis particulam hanc ^{ἐκ} minimo quidem intervallo, scribere debuisset. Nihilominus tamen resurrectionis vocem cumulativè hoc in loco licebit accipere, quatenus non passivam modò resurrectionem Christi, sive eam, qua ipse ex mortuis resurrexit, sed ^{ἐκ} activam, qua simul alios resurgere fecit, adeoque miraculosam hanc sanctorum cum Christo resurgente redivivorum includit, quæ cum Christi resurrectione conjuncta fuit, ita tamen ut principaliter illa Christi resurrectio sit intelligenda. Siquidè ex illa quoq; sanctorum resurrectione cum resurrectione Christi conjuncta, apparuit Christum esse Dei filium ^{ἐκ} ab omnibus pro illo cognitum esse, vel cognosci minimum potuisse. Quod vel ex minoribus jam miraculis, mortem Christi comitantibus patuit, ^{ἐκ} Centurio sub cruce Christi conficiens ^{ἐκ} miracula videns probat, dicendo yerè hic Dei filius fuit.

Ceterum de hoc argumento pluribus in Disputatione sua inaugu-
rali agit *Pl. Rev. & Excell. Dn. Candidatus noster, M. JOACHIMUS
LINDEMANNUS, P.P.* cui argumentum illud de *sanctis cum Christo redi-
vitis*, ut tempori quoque in Academia serviremus, & propterea in-
juximus, quoniam isthæc sanctorum resurrectio non modo uberrimum
resurrectiois Christi *beneficium* s. fructum, sed & *mysterium* illud resurre-
ctionis Christi declarat; quanquam propter angustiam temporis festinan-
tissime & vel triduo illud elaborare fuit coactus.

Quis vero Candidatus sit noster, cui nunc ad cathedram paramus
viam, & quam ille ad honores Theologicos sit idoneus, non aliunde
magis, quam ex *vite studiorumque ejus curriculo*, pro more in program-
matibus recensendo, manifestum evadet: ad quod proinde sine ambig-
nibus (cum illud curriculum paulò sit prolixius) & sine sermonis digni-
tate (cum plures nos occupationes distrahant) lubentes meritoque proce-
demus. Natus is in hac ipsa est Civitate A. 1662. & septimo quidem Apri-
lis die, quo Disputatio inauguralis ejus alterâ vice publicatur. Si Parentes
Candidati simul ac Majores intuemur, gloriam sanè illorum ad istam ho-
noris viam, quam ingreditur, calcas ipsi addere videmus. Prævit ipsi
Avus longè celeberrimus, Vir quondam Consultiss. & Excellentissimus
Dn. Thomas Lindemannus, Hervordiâ Westphalus, J. U. D. ejusque Prof.
in hac Acad. meritissimus, simulque Civitatis hujus Syndicus & Comes
Pal. Casareus, nec non Consiliarius Serenissimi Ducis Mekelb. quondam
regentis, *Dn. Adolphi Friderici*, gloriose recordationis, qui hodierni Prin-
cipis nostri Regentis, Serenissimi *Dn. Friderici Wilhelmi* Avus fuit, Anno
1697. ad meliores evocatus, cujusque vultus, meis quondam in arce
Graboviensi habitantibus, perquam gratiosus, ante oculos etiamnum meos
versatur. Facem quoque præluxit *Patruus*, Vir quondam maximè
Rev. & Excell. *Dn. Thomas Lindemannus*, S. Th. D. Ao 1633, ult. Apr. Decano
D. Joh. Quistorpio primo, unâ cum *D. Clozio*, Theol. P. P. & Medicis quatuor,
actibus combinatis, hic promotus ejusque Th. hic Prof. Publ. & deinceps
Ecclesiæ Teutonicæ ap. Hassnienses Pastor meritissimus, Gener. *Quistorpianus*
quondam fulgidissimus, ut inclutam nunc Viri *Audam. Elisabetham Hahn-
iam*, ex patricio Hahniorum stemmate hæc oriundam, haut nobis signotam,
non adeo memoremus, quæ deinceps, functo jam *B. D. Thom. Lindemanno*,
nupit Jcto & practico longè excellentissimo, quamvis non adeo
felici *Dn. D. Adolphi Frid. ab Hagen*, Amico quondam meo singulari.

Nec

Nec B. *Parentis* ejus Pl. Rev. Dn. *Joachimus Lindemannus*, illaudabilia Filii
vestigia reliquit: siquidem is primò Ecclesiæ ad D. Petri per XIX. annos
Diaconatu, deinceps ejusdem, cui & Dn. Candidatus noster ministrat,
Ecclesiæ Archidiaconatu, per septennium magna cum gaatia, fun-
ctus est, Orator dum viveret Ecclesiasticus longè disertissimus, cujus ego
favore & mensâ A. 1663. tunc S. Theol. Candidatus ejusque Prof.
designatus gaudebam, quo tempore Candidatus noster sex annorum
puer eleganti voce, qua preces ante mensam recitabat, aliisque jucundi-
tibus me admodum recreabat. Quid vero de *Genitrice* ejus dicam? *Matrona*
hæc non modo Natalium sed & virtutum ac pietatis splendore, an-
norumq; serie perquam conspicua, *Eva Goldsteins/Viri* quondam maximè
Rev. Dn. M. *Johannis Goldsteins/* alias *Chrysoliti*, Pastoris hîc Nicola-
itani & Ecclesiarum Rostochiensium Superintend. meritissimi, ut &
Dorotheæ Alwars filia, quæ sanè sexagesimum jam sextum Dei gratiâ
annum agit, quam ipsi gratiam ulterius precamur, ut diutius supersti-
tet, plurimumque subinde solatii ex Filio hoc unico & ille vicissim ex
veneranda matre non minus sentiat, quippe quam impensè meritò ob
incomparabilia planè beneficia diligit & veneratur. Cum enim B. Pa-
rente suo, qui hætenus ipsum qua par erat cura educasset, jam A. 1669.
mense Decembri puer septennis præcoci fato privaretur, Mater sanè
jam laudata virili planè animo curam ejus suscipiens, Præceptoribus
iplum fidelissimis formandum tradebat, quos inter laudat primò Dn. *Zach-
ariam Schröderum*, nunc Phil. Mag. & Pastorem Eccl. Sülzensis in vicinia
dignissimum: deinceps Dn. M. *Mattheum Laurentii*, ad D. Mariæ Diaco-
num quondam, qui cum sororem Dn. Candidati majorem natu vitæ soci-
am elegisset, singularem quoque industriam in promovendis ejus studiis
præ se ferebat: sed illo præmaturâ satis morte abrepto, informationi Dn.
M. *Joh. Justi Mohrii*, primùm Scholæ hîc Oppidanæ ConR. de in Rectoris
tradebatur, cui & multum semet debere profitetur. Tandem v. commis-
sus est fidei Viri Amplissimi Dn. M. *Job. Manzelii*, Græcæ Ling. t. t. ap-
nos Professoris, deinde & Gymn. Gûstr. Rectoris, nunc v. Eccles. Neo-Cal-
densis in Ducatu Gûstrov. Pastoris & Synodi simul Neo-Caldensis atq; Dar-
güenensis Præpositi optimè merentis, qui sanè cum Sororem Candidati su-
prà dictam, Viduam tunc Laurentianam, domum rursus duxisset, non po-
tuit, quin Candidato nostro tanquam Affini proximo, quicquid Latium &
Græcia habet, fideliter instillaret. His a Præceptoribus cum fundamen-

In humaniori literaturâ & Philosophia feliciter jecisset, gradibus mox
arenis ad altiora procedebat. Et primò quidem A. 1679. mense Majo,
Civem se *Wittebergensis* Academiae profitebatur eximieque præstabat,
Hospitem ibi Doctoremq; nactus Theologum longè celeberrimum, *Dn.*
D. Job. Deuschmannum, F. C. t. s. Theol. n. t. Senioremaximè venerandum,
cui annos precamur longè ampliores. Illo enim Duce privatim responden-
do & opponendo præclara Theologiae principia hausit, ejusdemque con-
silio & commendatione præviâ, informatorem sibi in Philosophicis elegit
Dn. M. Georgium Schwarzen, F. C. t. s. Phil. t. t. Adjunctum, jam S. Theol.
D. & Præpositum Stargardiâ-Pomeranum simulque Gymnas. Professore
dignissimum, sub cujus quoque præsidio disputationem de *obligatione Con-*
scientie publicitus eodem Anno 1679. ibidem proponere non fuit pigritus.
Ita v. his Doctoribus suis singularibus adhæsit, ut nec reliquos ibi tunc
docentes, nunc beatos, nempe *D. Calovium*, *D. Job. Meisnerum*, & *D.*
Quenstedium, Theologos perquam inclytos, aliosque Philosophos
præteriret. Antè verò quam *Wittebergensem* relinqueret *Academia*,
non illaudabilem cepit impetum celebriora *Misnia* *Saxoniz*q; loca visendi,
quæ inter eminent *Dresda* & *Hala*, in iisq; curiosiora & memorabilia ma-
ximè observavit. Sequenti verò ad nos anno reversus, frequentissimè ad
pedes Antecessorum sanè nostrorum jam beatorum, scilicet *D. Varenii*, *D.*
Cobani & *D. Siricii*, sedebat, quin & *B. D. Schomeri* manu ductione utebatur,
qui sub finem istius, quo noster reversus est anni, nempe 1680, *Acade-*
miam ornare nostram ordiebatur. Siquidem non modo privatarum
hujus Disputationum, super theses *Anti-Jesuiticas* A. 1681. habitatum sedulus
auscultator fuit, sed & publicis Disputationibus super theses *Anti-Socini-*
anas, in æde *Johannea* (cum Auditorium hic Majus repararent) A. 1682.
propositis, bis terve respondendo læpiusq; opponendo, interesse non negle-
xit. Cumq; sequenti etiam anno 1683. incomparabilis Theologus *D. Varenius*
Collegii hic Ducalis & F. C. t. s. nostræ Senior, publicum idemque Disputa-
torium in universos Theol. locos Collegium inchoaret, eidem pariter ope-
ram navare suam, semel sub initium sequentis Anni 84. sub ejusdem præ-
sidio, de *Proto-Canonis* & *Deutero-Canonis* *S. scripturae* libris, dispu-
tando, suamque hic industriam & profectus in Theologia singulis desi-
gnare annis pergebat. Quadriennio sic laudabiliter apud nos transacto,
vicinam quoque *Gryphicam* aliasque *Pomeraniæ* urbes iustrandi voluptate
trahatur, Reduxa. mox factus, eodem anno 84. gradum *Magisterii* hic
ambie.

ambiebat, meque tunc FCTis Phil. Subseniore & primo ejus examinatore (Se-
nior enim Ebraus decumbebat) & Decano Dn. M. Christiano Hildebran-
do, Log. P. P. nunc FCTis Illius Seniore, nostrique jam Candidati Collega
conjunctissimo, d. 17. Jun. cum laude exambiebat. Qua occasione non pote-
ram, quin pro veteri in Dn. Candidatū domumq; Lindemannianam affectu,
primis tunc honoribus ejusdem sequentibus applauserem, quæ in honorem
ejus hic repetere non gravor, dubitans an de novis jamque instantibus
ipsimet honoribus parili metro gratulari per occupationes possim. Ita
v. olim & nunc:

*Cum faciem moresq; Tui linguamq; Parentis
Hospitis bei quondam mente revolvo met,
Ingeniumq; sagax, decus eloquiiq; recordor,
Non minimus mentem tangit habetq; dolor;
Ast ubi Te rursum penitus considero Gnatum,
Ipsummet videor, crede, videre Patrem.
Letor & in Gnato jam surrexisse beatum,
Cujus DELICIUM Filius unus eras;
Sed majus jam DELICIUM, si viveret, esset,
Qui decus AONIDUM DELICIUMq; * vires.
DELICIUM MUSIS ANNON LINDMANNUS habetur?
Sic quarit nomen per metagramma Tuum.
Affirmo viridemq; juvo contexere laurum.
Aspiret DOMINUS, fama sequatur AVI!*

Gradu sic insignitus Collegiis mox Philosophicis Juventuti Studiose hic
commodare simulque frequentius in Templis, præcipue Nicolaitano, cum
B. Dn. M. Rembertus Sandhagen, Pastor illius Ecclesie & R. Ministerii Di-
rector, B. sui, quem supra laudavimus, Avi, Dn. Superint. Goldsteinii suc-
cessor, matrisque suæ Vitricus, diem obiisset, verba ad populum promptissi-
mâ habendo linguâ animoque vices Avi subire delectabatur. Cum v. ad-
hæc denuo sibi studiisque proficuum ad externos iter meditaretur, duorursus
specimina, tum declamatorium, tum disputatorium, ante discessum si ede-
ret, non abs re fore judicabat. Et primò quidem *Oratione de literaria
artium venatione* d. 12. Mart. 1685, in Aud. Majori memoriter habitâ, mu-
nifi-

Joachimus
Lindeman-
nus:
Anagr:
Ab anno
Musis deli-
cium?

missis Stipendii *Poleyani* Curatoribus gratias publicitus agebat; Disputatione v. Philosophicâ de *Veritate Imperante*, sequenti proximè 21. Martie in Auditorio Majori propositâ, facultatem in Philosophia præsidendi primâ vice promptissimus exercebat, Orationi tunc mellifluæ Programmâ invitatorium, tanquam Oratoriæ adhuc Professor, præmittebam simulque Oratori *Lindemanno* sequenti acclamabam metro, quod ex ratione superius dicta similiter hîc allego:

Quid verbis opus est? Te mel† res clamat inundans, † *Linde-*
Mellistiusq; probat sermo subinde Tuus. Anagr. *mannus;*
Melle DEI fata sacra dehinc Orator inundes: Mel inun-
Semper inundetur pectus amore DEI! dans.)

Disputationem quoq; dictam de *Veritate imperante*, sequenti *Scaronæ*, tunc FCtis Phil. Decanus ornabam, quod cum hodie satis superque quadret, inserere hic adlubescit.

Tu *Veritatem* dicis imperatricem,
quæ *serviens* magis videtur ancilla.
Sic dissidemus! Nectamen repugnabo,
Nec tu negabis, mentientium turmâ
Premi frequenter *veritatis* auctores.
Hæc *servit* ergo; *falsitas* tenet fasces.
Sed gratulor, qui *veritatis* excelsam
Laudas coronam, *Præses*, hac honorandus
& laude *veritatis* usque laudandus,
(ceu prædicaris jure, nuper Orator
Venerationes artium quod ornâris),
Et opto, laus hæc *serviat* Tibi semper,
solidæ saluti commodoque *Te servet*!

* *Veritas;*
Anagr.
Serviat.

☉☉☉
Hei *veritas* Cultoribus quid† *avertis*?
Mundi* favores, hosque prorsus, *invertis*,
Suâ Deus quem *veritate* convertat;
Tibi favores, clare *Præses*, *advertens*!

† *Veritas*
Anagr.
Avertis.
* *Veritas*
odium.

His verò specimenibus cum applausu hîc editis, eodem Ao. 1685. *Wittebergam* denuo tendebat. In via *Sedinenses* primò, deinde & *Berolinenses* salutabat. *Wittebergæ* non tantùm hospitio longè latèqve incluti *Dn. D. Calovii*

Calovii exceptus, inq̄ve ædibus *Dn. Kirchmajeri*, Eloq. P.P. & Acad. Wit-
 teb. nunc Senioris, Fautorisq̄ve Candidati nostri singularis versatus, sed &
 Disputatione Philos. geminâ, & alterâ quidem sub Præsidio *Dn. Prof. Rob-*
renses super *dode. adem. hesum. selectarum. Moralium*; alterâ a proprio præ-
 sidio de *fortuna fabro*, Mense Sept. ejusdem A. 1685. habitâ, pro more illius A.
 ead. habitatus (sit venia verbo) non potuit non majores in studiis, cum Theol
 tum Phil. facere progressus; siquidem & habilitatione jam præviâ in FCtem
 Phil. receptus, potestatem in illa Univerf. legendi impetrabat & exercebat,
 simulq̄ve verba ex suggestu frequenter faciebat: Siquidem in *Homileticis*
 dexterrimâ celoberrimi *Dn. D. Job. Frid. Majeri*, tunc Wittebergenfis,
 nunc Hamburgensis Theologi manuductione gaudebat. Nec minùs sibi
 in Theologicis profuisse *B. D. Waltherum*, Königii Theologiam positi-
 vam tunc privatim prælegendem, & *Dn. Prof. Sebuzseisbium*, in Geogra-
 phicis atq̄ve Historicis præeuntem, grato profus ore profitetur. Eodem tem-
 pore Wittebergâ quoq̄ve *Lipsiam* excurrere ipsi volupe erat, ubi maximè Re-
 verendorum simul Theologorum, *Dn. D. Carpvovii*, *Dn. D. Pfeifferi* & *Dn. D.*
Alberti, favorem expertus est. Defuncto a. sub initium sequentis Anni 1686.
 Magno Hospite suo *Calovio*, qui moribundus *Dn. Candidato* nostro singula-
 riter benedixerat, mox redire quidem ad suos volebat, sed diu hîc commora-
 ri non placebat, cum voluptate peregrinandi traheretur. Igitur consentiente
 piētissima Genitrice, in *Belgium* ire parabat, adeoq̄ mediâ anni illius ætate,
Hamburgi conscensâ navi, oram *Frisiæ* Orientalis præternavigando & *Gor-*
comum simulatq̄ve *Stavordam* videndo, cursum ad *Hollandiæ* septentrio-
 nalis Civitatem *Enkbyfsam* direxit, donec *Amstelodamum* veniret. Ne
 v. Musas in hoc itinere negligeret, mox per *Harlemum* ad *Academ. Lei-*
densem tendēbat, publice q̄ve docentes *Wittichium*, *Gronqvium*, *Volde-*
cum aliosq̄ve Professores audiebat, rarumq̄ve simul Medicorum ibi hor-
 tum & Theatrum anatomicum oculis usurpare non negligebat. In-
 de *Hagam Comitum* & *Roserodamum* abibat, tandemq̄ve autumnô
 jam ingruente cursum vertens primo *Trajectum* concessit ibiq̄ve *Leide-*
kero, *Gravio*, aliisque Professoribus visis, per sinum maris navigio *Zwal-*
lam excurrit, indeq̄ve per *Benthemensem* Comitatum & *Monasteriense* ter-
 ritorium *Bremam* venit, & sic porro ad nos reversus, non tantum va-
 ria denuo Collegia Philosophiæ Cupidis aperiendo, in meisq̄ve *Jsaianis*
 publicis aliorumq̄ve Disputationibus sæpius opponendo, sed & quadam
 in Disputatione de *præjudiciis Philosophicis* d. 9. Apr. 1687. præsidendo,
 sic satis quidem se commendavit; cum verò promotionis spes nulla hîc
 couſq̄

(X)

ousque appareret, in *Daniam* sequenti A. 1688. transfretare proponebat; sed DEUS aliter longè disponebat: dum enim omnis spes decollasse hic videbatur, ecce ex improvise, ab *Ampl. ssimo* Civitatis hujus *Senatu*, Ecclesiæ hic *Marianæ*, ad vacantem it t. *Archidiaconatum* presentabatur: unde & Cœlo providente ad d. 30. Maji per centum planè ac viginti septem vota in locum *Dn. M. Ludov. Barclai*, qui quondam A. 1670. Parenti ejus supra laudato successerat, ritè eligebatur. Spartâ sic donatus Conjuge diu carere non potuit: quam proinde seq. 25. Octob. die ex domo Nobilissimi & Amplissimi Viri *Dn. Dieterici Wolffstahls* Consulis hic Senioris meritissimi accepit, qui Conjugis suæ sororis Filiam, Virginem tunc, Nobilissimam & Virtuosissimam *Annam Korboltiam*, ab Avia dulcissima *Anna Kirchhoffia* hic educatam, eidem prævio *Dn. Parentis* consensu, Viri nempe Celeberrimi *Dn. Christiani Korboltii*, S. Theol. ap. Kilonienses Profess. primarii ejusdemque Acad. Procancellarii, in matrimonium locavit; ex qua quidem trium hæctenus liberorum is Pater factus est, sed filiioli tamen heu! duo, *Josachimus Christianus* & *Josachimus Henricus*, ad meliores jam transferunt, filiâ adhuc per DEI gratiam superstite. Triennio post ad laudati jam Soceri, *Dn. D. Korboltii* invitationem per *Cimbriam* profectus *Kilonium* venit, ubi & *Dnn. Professorum*, præprimis *D. Frankii*, *D. Majoris*, Profess. *clausenii*, ut & Profess. *Georgii Paschii*; Adfinis sui honoratiss. favore & amicitia reffectus, *Gottorpium* migravit plenumque Musarum domicilium, Bibliothecam longè instructissimam, globumque Cœli planè æmulum ex benigna concessione *Dn. D. Nicolai Pechlini*, Consilarii Ducalis, Bibliothecarii & Archiatri æstimatissimi, contemplatus simulque perquam Reverendi *Dn. C. H. Sandbagenii*, Superintend. ibid. Generalis, tanquam Affinis sui, familiaritate usus est. Inde per *Dithmarsiam* confinia ripasque *Eideræ* profectus, *Tönningam*, celebrem portum ac fortalitiū, cum adjacentibus *Holsatiæ* oppidis, lustravit, nec frustra. Post illam enim peregrinationem exteri quoque rationem Ejus habere ceperunt: siquidem primò Reverendissimus *Dn. Episcopus* Lubecensis, *Eutini* in *Holsatia* residens, Ecclesiasticam ipsi functionem in aula clementer offerre propendebat, cujus quoque propensam voluntatem, ex voto laudati supra *Dn. Soceri* sui, secutus fuisset, nisi *Parochiani* hic *Mariani* *Dn. Candidatum* retenturi, exemplo sane laudabili factâque deputatio. ne, singularem ipsi amorem & verbis & muneribus fuissent contestati, si- mulque Nobilissimus & Ampliss. Civitatis hujusce SENATUS Profes-
sionem

tionem Physices & Metaph. benignè satis obtulissent, quam quoque M.
Sept. An 1692. praviâ inaugurali Oratione, de *philosophia contra No-
vasurium censuras vindicanda*, fuit aggressus, variisque mox,
pro Juventutis Acad. commodos, tum prælectionibus, tum collegiis, nem-
pe Metaphysicis, Physicis, Geograph. Physico Critico - sacris & com-
mentationibus in Auctores quosdam adornatis, exornat. Deinde & *Wisma-
rienses* quidem mei (quorum sanè propter Cognatos & beneficia mihi quon-
dam præstita nunquam non gratus recorder) Plur. Rev. Dn. Candidato
non ita pridem affectum suum prodiderunt, quando Pastorum Ni-
colaitanum Regiique, quod Wilmariæ est, Consistorii Assessoratum
conferre intenderunt. Sed verò ex causis paulò ante memoratis, Patriæ
quàm Exteris dona consecrare sua, consultius rebatur. Nec ita pridem
est, cum idem noster, p. t. Decanus suæ FCTis, in Disputationibus ex naturali
Theologia tum de *Omnipotencia Dei*, tum de *Simplicitate ejus*, Præsi-
dendo, Respondentibus Philos. Magistris, pro loco disputantibus, dex-
teritatem Auditorio probaret, Inter hæc verò, dum utramque
sic spartam Pl. Rev. noster Candidatus ornat, commoda sanè ac fronte
sic satis capillata occasio, gradum in Theologia ritè consequendi, sese of-
fert, quam sanè benevolentium consilio cum negligere nollet, ecce no-
minis sui professionem, jam superiori Mense Decembr. hoc Decanatu
factam, ipso Paschatos profesto renovare literis, Collegio FCTis nostræ pro-
more oblatis, si que examina reverenter petere non dubitabat, non il-
laudabiliter facturum se confidens, si per Antecessorum ad Div. Mariæ hîc
quondam Archidiaconorum simulque Professorum vestigia du-
ctus, in majorem Dei gloriam, Ecclesiæ salutem, Academiæ incrementum,
studiorumque incitamentum, suæque tandem familiæ ornamentum, gradu
se Theologico abs nobis insigniri curaturus esset. Nos igitur pro ea, quam
claris planè ingeniis Virisque de Ecclesia & Acad. bene merentibus meri-
tò debemus propensione, unanimi VIRUM consensu & octavo quidem
à petitione ejus die, ad examen, quòd rigorosum vocant, admisimus,
oculosque non tantum in insignes animi dotes & eximios in Theologia pro-
fectus, sed & in studia hîc & alibi in Academiis continuata commodamque
hîc ulterius proficiendi occasionem conjicientes, non potuimus quin eidem
Dn. Candidato ad publicum quoque examen, (quod in solenni Disputationis
actu, ex tempore propemodum, & ex præscripto simul nostro, de *Sanctorum
sum Resurgente Christo redivivorum resurrectione* ex Matth. 27. v. 52. 53.

NON III-

non in iucundo certè nec inutili argumento, subire paratus est,) aditum faceremus, ut scilicet toti se Universitati probaret, ejusque applausu lætèqve adeo riteqve Doctorales in Theologia honores, studiorum illustrè præmium & ulterius scripturas scrutandi incitamentum, reportaret. Cui Disputationis actui, proximè instanti IX. April. die, DEO volente, instituendo, ut **MAGNIFICUS** DN. RECTOR, & Utriusque Reip. PRIMORES Amplissimi, omnesqve omnium Ordinum CIVES Academici, suis quique titulis fulgidissimi, aliiqve S. literarum **FACTORES** ornatisimi, benigno interesse affectu, illumq; tum præsentia honorificentiori, tum dubiis in medium proponendis, reddere conspectiorem, eoq; ipso suum erga FCtis nostræ Collegium & Rev. Amplissimumq; Dn. Candidatum favorem ulterius manifestare dignentur, officiosè pariter ac studiosè, meo & Ven. FCtis nomine rogo, qui nulla non occasione de omnibus singulisq; bene vicissim mereri, prout fas erit, annitar. Ipse etiam Dn. Candidatus prothymiam eo, quo decebit, loco est habiturus. Quod superest Triumphatorem mortis & inferni, Dominum & Servatorem nostrum supplicibus omnino votis veneror, ut institutum illud nostrum clemens ac propitius respiciat, successumq; ei prosperrimum largiatur!

P. P. ROSTOCKI, Sub FCtis nostræ Sigillo,
Dom. Quasimodogeniti & Miseric,
Domini, A. C. M. DC. XCV.

— (O) —

tionem Physices & Metaph. benignè satis obtulissent, Sept. An 1692. præviâ inaugurali Oratione, de *philosophicæ naturæ censurâ vindicanda*, fuit aggressus pro Juventutis Acad. commodos, tum prælectionibus, tum pe Metaphysicis, Physicis, Geograph. Physico Criticamentationibus in Autores quosdam adornatis, exornatis, *rienses* quidem mei (quorum sanè propter Cognatos & beatam præstita nunquam non gratus recorder) Plur. Re non ita pridem affectum satis suum prodiderunt, quam colaitanum Regiique, quod Wismariæ est, Confiteri conferre intenderunt. Sed verò ex causis paulò antequam Exteris dona consecrare sua, consultius rebatur est, cum idem noster, p. t. Decanus suæ FCTis, in Disputatione Theologia tum de *Omnipotencia Dei*, tum de *Simplificatione*, Respondentibus Philos. Magistris, pro loco dicitur teritatem Auditorio probaret, Inter hæc verò sic spartam Pl. Rev. noster Candidatus ornat, commo sic satis capillata occasio, gradum in Theologia ritè confert, quam sanè benevolentium consilio cum negligenter minis sui professionem, jam superiori Mense Decem factam, ipso Paschatos profesto renovare literis, Collegi more oblati, sui que examina reverenter petere non du laudabiliter facturum se confidens, si per Antecessorum quondam Archidiaconorum simulque Professorum & us, in majorem Dei gloriam, Ecclesiæ salutem, Academiarum studiorumque incitamentum, suæque tandem familiæ oratione se Theologico abs nobis insigniri curaturus esset. Nos igitur claris planè ingeniis Virisque de Ecclesia & Acad. benetò debemus propensione, unanimi VIRUM consensu à petitione ejus die, ad examen, quod rigorosum vocat oculosque non tantum in insignes animi dotes & eximios intellectus, sed & in studia hic & alibi in Academiis continuè hic ulterius proficiendi occasionem conjicientes, non potest Dn. Candidato ad publicum quoque examen, (quod in sol actu, ex tempore propemodum, & ex præscripto simul nos sum *Resurgente Christo redivivorum resurrectione ex*

